Dosar nr.2a-933/2025 Judecătoria Orhei, sediul Central, judecător C. Troianovschi

D E C I Z I E

26 martie 2026
mun.Bălţi

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord

În componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecător Stanislav Grosu
Judecători Alina Ţihonschi şi Mariana Sajin
Grefier Natalia Pasat

examinând în şedinţă publică apelul declarat de Onofraş Aureliu, în persoana reprezentantului, avocat Victoria Burduja, împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 28 mai 2025, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Onofraş Galina către Onofraş Aureliu privind încasarea pensiei de întreţinere a copiilor minori şi compensarea cheltuielilor de judecată,-

c o n s t a t ă :

Pretenţiile reclamantei:

1. La 11 februarie 2025, Onofraş Galina, în persoana reprezentantului, avocat Munteanu Diana, a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Onofraş Aureliu cu privire la încasarea cuantumului pensiei de întreţinere a copiilor minori şi compensarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acţiunii înaintate, reclamanta a indicat că s-a aflat în relaţii de căsătorie cu pârâtul din anul 1985. Din căsătorie au rezultat doi copii minori, ***** şi *****, care, după desfacerea căsătoriei în anul 2024, locuiesc împreună cu mama.
3. Reclamanta a susţinut că, ulterior desfacerii căsătoriei şi stabilirii domiciliului copiilor minori cu aceasta, pârâtul nu şi-a executat obligaţia prevăzută de Codul familiei privind întreţinerea copiilor minori.
4. Totodată, reclamanta a menţionat că, întrucât pârâtul nu îşi execută benevol obligaţia legală de întreţinere a copiilor minori, aceasta a fost nevoită să se adreseze în instanţa de judecată cu o cerere privind încasarea pensiei de întreţinere pentru copiii minori, apreciind că suma de 3.000,00 lei/lunar pentru fiecare copil reprezintă un cuantum suficient pentru acoperirea cheltuielilor necesare întreţinerii acestora.
5. Prin urmare, reclamanta Onofraş Galina a solicitat încasarea de la pârât a pensiei de întreţinere pentru copiii minori ***** şi ***** în cuantum de 3.000,00 lei/lunar pentru fiecare copil, precum şi compensarea cheltuielilor de judecată.
6. *Prin referinţa depusă, pârâtul Onofraş Aureliu, în persoana reprezentantului, avocat Burduja Victoria*, a comunicat că pârâtul este parţial de acord cu cerinţa privind încasarea pensiei de întreţinere pentru copiii minori comuni, solicitând stabilirea acesteia în cuantum de $^1/_3$ din salariul pârâtului.
7. În acest sens, a indicat că pârâtul Onofraş Aureliu este angajat în cadrul GŢ „Onofraş Alexandra”, în funcţia de administrator şi agricultor, beneficiind de un salariu lunar stabil în mărime de 8.500,00 lei.

8. De asemenea, a menţionat că, în speţă, nu sunt aplicabile prevederile art.76 din Codul familiei privind încasarea pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă, întrucât pârâtul este angajat oficial şi dispune de un venit lunar stabil, motiv pentru care a solicitat încasarea pensiei de întreţinere sub formă de cotă procentuală din salariu.

Poziţia instanţei de fond:

9. Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 28 mai 2025 s-a admis parţial cererea de chemare în judecată depusă de Onofraş Galina. S-a încasat de la Onofraş Aureliu în beneficiul Galinei Onofraş pensia de întreţinere pentru copii minori, *****, născut la ***** şi *****, născut la *****, în sumă fixă, în mărime a câte 2.500,00 lunar, pentru fiecare, începând cu data de 11 februarie 2025, până la atingerea majoratului copiilor. S-a încasat de la Onofraş Aureliu în beneficiul Galinei Onofraş cheltuielile de judecată suportate sub forma cheltuielilor de asistenţă juridică în mărime de 4.000 lei şi taxa de timbru în mărime de 200,00 lei. S-a încasat de Onofraş Aureliu în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 2.349,97 lei. În rest, pretenţiile s-au respins.

Solicitarea apelantului:

10. La 04 iunie 2025, apelantul Onofraş Aureliu, în persoana reprezentantului, avocat Burduja Victoria a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanţei de fond, nefiind de acord cu suma încasată în mărime a câte 2.500,00 lei/lunar pentru fiecare copil, exprimându-şi disponibilitatea de plată în limita a $^1/_3$ din salariul său şi/sau alte venituri. Totodată solicită respingerea cerinţelor reclamantei de încasare a cheltuielilor judiciare.

11. Prin încheierea Colegiului Civil al Curţii de Apel Nord din 23 iulie 2025 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de apelantul Onofraş Aureliu, în persoana reprezentantului, avocat Burduja Victoria şi s-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor apelului.

12. La 24 iulie 2025 apelantul Onofraş Aureliu, în persoana reprezentantului, avocat Burduja Victoria a depus apel motivat, reiterând aceleaşi solicitări ca şi în cererea de apel nemotivată.

Argumentele părţilor:

13. În motivarea apelului, apelantul a indicat că instanţa de fond, la adoptarea soluţiei, a reţinut că „nu sunt atestate venituri stabile şi regulate ale apelantului şi urmează a stabili cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă, plătită lunar, conform art.76 din Codul familiei".

14. În opinia apelantului, această concluzie contravine practicii judiciare şi normelor de drept material, întrucât instanţa de fond nu a explicat criteriile care au determinat constatarea pretinsei instabilităţi a veniturilor acestuia.

15. Apelantul a invocat Hotărârea Plenului Curţii Supreme de Justiţie nr.4 din 15 aprilie 2013 cu privire la practica judiciară de soluţionare de către instanţele judecătoreşti a cauzelor referitoare la încasarea pensiei de întreţinere pentru copii şi alţi membri ai familiei, arătând că pct.4 al acesteia prevede expres că pensia de întreţinere pentru copilul minor, stabilită în conformitate cu art.75 din Codul familiei, se încasează din salariul şi/sau alte venituri ale pârâtului, iar stabilirea pensiei de întreţinere sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri este posibilă doar în cazul în care pârâtul este încadrat în câmpul muncii, are un loc de muncă de bază şi, după caz, alte venituri obţinute prin cumul, dispunând de un salariu stabil şi/sau alte venituri confirmate prin acte justificative.

16. Totodată, apelantul a menţionat că aceeaşi hotărâre explică faptul că, în lipsa datelor privind locul de muncă de bază al pârâtului, salariul şi/sau alte venituri ale acestuia ori în situaţia în care, pe parcursul examinării cauzei, se constată că pârâtul nu este încadrat în câmpul muncii, instanţele judecătoreşti urmează să dispună încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor în conformitate cu prevederile art.76 alin.(1) din Codul familiei, într-o sumă bănească fixă.

17. Făcând trimitere la practica judiciară unificată a Curţii Supreme de Justiţie, apelantul a susţinut că încasarea pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă, potrivit art.76 din Codul familiei, este admisibilă doar în situaţia în care părintele obligat la întreţinere nu dispune de un loc de muncă stabil şi nici de venituri stabile şi regulate.

18. În acest context, apelantul a afirmat că, în speţă, este cert faptul că acesta este încadrat în câmpul muncii şi dispune de venituri stabile şi regulate.

19. De asemenea, apelantul a declarat că nu şi-a neglijat niciodată copiii, inclusiv sub aspectul întreţinerii şi îngrijirii acestora, contribuind la întreţinerea lor prin procurarea hainelor, produselor alimentare, achitarea necesităţilor şcolare şi a activităţilor sportive. Totodată, a menţionat că, la momentul desfacerii căsătoriei, între părţi a existat o înţelegere verbală referitoare la modalitatea de întreţinere a copiilor.

20. Apelantul recunoaşte parţial pretenţia intimatei privind încasarea pensiei de întreţinere în beneficiul copiilor minori, exprimându-şi acordul de a achita pensia de întreţinere în cuantum de $^1/_3$ din veniturile sale, în conformitate cu prevederile art.75 din Codul familiei.

21. În acest sens, apelantul a indicat că instanţei de fond i-a fost prezentat certificatul nr.1 din 12 martie 2025, eliberat de GŢ „Onofraș Alexandra”, potrivit căruia acesta este angajat în cadrul gospodăriei ţărăneşti în funcţia de administrator şi agricultor, beneficiind de un salariu lunar stabil în mărime de 8.500,00 lei.

22. De asemenea, instanţei de fond i-a fost prezentat răspunsul nr.4132 din 27 martie 2025, eliberat de Casa Naţională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, potrivit căruia apelantul este înregistrat ca persoană asigurată în sistemul public de asigurări sociale, fiind confirmat faptul că, în perioada anilor 2023–2025, au fost calculate şi declarate contribuţii sociale pe numele acestuia de către GŢ „Onofraș Galina” şi SRL „Prosper Trans”.

23. Apelantul susţine că instanţa de fond nu a supus aprecierii proba prezentată, şi anume actul emis de CNAS, care confirmă cu certitudine faptul încadrării sale în câmpul muncii şi calitatea sa de plătitor al contribuţiilor de asigurări sociale, cod CPAS 17104301872.

24. În opinia apelantului, probele administrate demonstrează că, în prezenta cauză, nu sunt incidente prevederile art.76 din Codul familiei, întrucât aceste norme sunt aplicabile doar în situaţiile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori prim eşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anum ite m otive, încasarea pensiei de întreţinere, sub form a unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este im posibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantum ul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concom itent, într-o sumă bănească fixă şi sub form a unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.

25. Prin urmare, apelantul consideră că raporturile juridice deduse judecăţii sunt guvernate de prevederile art.75 din Codul familiei, în condiţiile în care acesta este încadrat

în câmpul muncii, dispune de venituri stabile şi regulate şi şi-a exprimat acordul de a achita lunar pensia de întreţinere în cuantum de $^1/_3$ din veniturile sale.

26. Apelantul a invocat şi prevederile art.18 alin.(1) din Convenţia Internaţională cu privire la drepturile copilului din 20.11.1989, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, potrivit cărora statele părţi depun eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului conform căruia ambii părinţi poartă răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Totodată, răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării acestuia revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor legali, aceştia urmând să se conducă prioritar de interesul superior al copilului.

27. De asemenea, apelantul a făcut trimitere la art.27 alin.(2) din aceeaşi Convenţie, care prevede că părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rînd responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

28. În acest context, apelantul a susţinut că reglementările menţionate consacră obligaţia ambilor părinţi de a contribui la suportarea cheltuielilor necesare întreţinerii copilului minor.

29. Prin prisma pretenţiilor formulate de reclamantă, apelantul consideră că aceasta transferă integral asupra pârâtului responsabilitatea financiară privind întreţinerea copiilor minori.

30. Sub aspectul cheltuielilor de judecată, apelantul consideră că instanţa de fond a pronunţat o soluţie neîntemeiată şi inechitabilă.

31. La stabilirea cuantumului cheltuielilor pentru asistenţă juridică, instanţa de judecată nu a reţinut că intimata nu a justificat în mod corespunzător cheltuielile pretinse pentru asistenţă juridică, prin prezentarea contractului de asistenţă juridică, a dării de seamă privind activitatea avocatului, precum şi a ordinului de încasare a sumei pretinse, acte care, atât de facto, cât şi de iure, constituie temeiul necesar pentru admiterea cerinţei privind compensarea cheltuielilor de asistenţă juridică.

32. În acest context, apelantul consideră că instanţa urma să pronunţe o soluţie echitabilă şi corectă în ceea ce priveşte încasarea cheltuielilor judiciare.

33. Apelantul a invocat prevederile art.94 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora, în cazul admiterii parţiale a acţiunii reclamantului, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

34. În concluzie, apelantul consideră că elucidarea incertă şi superficială a circumstanţelor cauzei, precum şi aplicarea eronată a normelor de drept material şi procesual, au determinat adoptarea de către instanţa de fond a unei hotărâri neîntemeiate, care urmează a fi casată integral.

Poziţia părţilor expusă în şedinţa judiciară:

35. *Reprezentantul apelantului Onofraş Aureliu, avocatul Burduj Victoria*, a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii instanţei de fond şi pronunţarea unei noi hotărâri, prin care să fie stabilită pensia de întreţinere în cuantum de $^1/_3$ din salariul şi/sau alte venituri ale apelantului, precum şi respingerea cerinţelor privind încasarea cheltuielilor de judecată.

36. În susţinerea poziţiei sale, reprezentantul apelantului a invocat aplicabilitatea prevederilor art.75 din Codul familiei, şi nu ale art.76 din Codul familiei, motivând că

apelantul este încadrat în câmpul muncii şi beneficiază de un salariu lunar stabil în mărime de 8.500,00 lei.

37. *Reprezentantul intimatei Onofraş Galina, avocatul Munteanu Diana*, a pledat pentru respingerea cererii de apel ca neîntemeiată, solicitând menţinerea hotărârii instanţei de fond fără modificări.

38. În argumentarea poziţiei sale, aceasta a susţinut că suma de 2.500,00 lei/lunar pentru fiecare copil reprezintă un cuantum modest al pensiei de întreţinere, motiv pentru care prevederile art.75 din Codul familiei nu sunt aplicabile în speţă. Totodată, a indicat că $^1/_3$ din salariul de 8.500,00 lei ar constitui o sumă insuficientă pentru întreţinerea a doi copii minori, astfel încât instanţa de fond în mod corect a dispus încasarea pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă.

39. De asemenea, reprezentantul intimatei a susţinut că şi soluţia privind încasarea cheltuielilor de judecată este legală şi întemeiată.

Aprecierea instanţei de apel:

40. Analizând legalitatea hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel şi materialelor din dosar, Colegiului civil consideră apelul declarat drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele motive:

41. În conformitate cu art.385 lit.a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

42. Conform art.373 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

43. Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

44. Colegiul Civil reţine că, instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinând-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

45. În speţă, la 11 februarie 2025, Onofraş Galina, în persoana reprezentantului, avocat Munteanu Diana, a formulat cerere de chemare în judecată împotriva lui Onofraş Aureliu cu privire la încasarea cuantumului pensiei de întreţinere a copiilor minori şi a cheltuielilor de judecată.

46. Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 28 mai 2025 s-a admis parţial cererea de chemare în judecată depusă de Onofraş Galina. S-a încasat de la Onofraş Aureliu în beneficiul Galinei Onofraş pensia de întreţinere pentru copii minori, *****, născut la *****, şi *****, născut la *****, în sumă fixă, în mărime a câte 2.500,00 lei, lunar, pentru fiecare, începând cu data de 11 februarie 2025, până la atingerea majoratului copiilor. S-a încasat de la Onofraş Aureliu în beneficiul Galinei Onofraş cheltuielile de judecată suportate

sub forma cheltuielilor de asistenţă juridică în mărime de 4.000 lei şi taxa de timbru în mărime de 200,00 lei. S-a încasat de Onofraş Aureliu în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 2.349,97 lei. În rest, pretenţiile s-au respins.

47. Nefiind de acord cu hotărârea instanţei de fond, Onofraş Aureliu, în persoana reprezentantului, avocat Victoria Burduja, a contestat-o cu apel.

48. Colegiul civil constată că dezacordul apelantului Onofraş Aureliu, reprezentat de avocatul Victoria Burduja, vizează cuantumul pensiei de întreţinere stabilit de instanţa de fond în mărime de 2 500,00 lei/lunar pentru fiecare copil minor, apelantul exprimându-şi acordul de a achita pensia de întreţinere în cuantum de $^1/_3$ din salariul şi/sau alte venituri ale sale, precum şi dezacordul faţă de soluţia privind încasarea cheltuielilor de judecată.

49. Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel, Colegiul civil reţine că soluţia pronunţată de instanţa de fond este legală şi întemeiată.

50. În acest sens, probatoriul administrat în speţă atestă, că Onofraş Aureliu şi Onofraş Galina sunt părinţii copiilor minori: *****, născut la *****, şi *****, născut la ***** (f.d.10, 11).

51. Totodată, potrivit hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 11 martie 2024, căsătoria încheiată între Onofraş Galina şi Onofraş Aureliu a fost desfăcută (f.d.12).

52. De asemenea, prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 11 martie 2024, s-a dispus încetarea procesului civil intentat la cererea de chemare în judecată depusă de Onofraş Aureliu împotriva Galinei Onofraş în partea ce ţine de stabilirea domiciliului copiilor minori, ca urmare a faptului că părţile au ajuns la un consens privind stabilirea domiciliului copiilor minori împreună cu mama acestora (f.d. 13-14).

53. Având în vedere că domiciliul copiilor minori a fost stabilit împreună cu mama acestora, reclamanta Onofraş Galina a înaintat prezenta acţiune, solicitând stabilirea şi încasarea pensiei de întreţinere în cuantum fix de 3.000,00 lei/lunar pentru fiecare copil, până la atingerea vârstei majoratului de către aceştia.

54. În condiţiile art.74 din Codul familiei, părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

55. Conform art.75 alin.(1) Codul familiei, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de $^1/_4$ - pentru un copil, $^1/_3$ - pentru 2 copii şi $^1/_2$ - pentru 3 şi mai mulţi copii. (2) Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante.

56. În conformitate cu prevederile art.76 alin.(1) din Codul familiei, cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei

cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. (2) Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

57. În acest sens, conform art.18 alin.(1) din Legea privind drepturile copilului nr.338 din 15 decembrie 1994, ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinând cont în primul rând de interesele acestuia.

58. Concomitent, potrivit art.3 alin.(1) din Convenţia cu privire la drepturile copilului, în toate acţiunile care privesc copiii, întreprinse de instituţiile de asistenţă socială publice sau private, de instanţele judecătoreşti, autorităţile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala.

59. Iar în temeiul art.18 alin.(1) al Convenţiei internaţionale din 20.11.1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rînd părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

60. La caz, este de menţionat că normele de drept naţional şi internaţional stabilesc, că răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinţi, care indiferent de situaţiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Deoarece, oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viaţă suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală şi socială, iar părinţilor care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

61. La fel, din dispoziţiile legale citate supra, rezultă cert, că ambii părinţi, în egală măsură, au obligaţia de a compensa cheltuielile pentru întreţinerea copiilor săi minori.

62. Analizând conţinutul normelor legale incidente în coroborare cu probatoriul administrat în cauză, Colegiul civil reţine că instanţa de fond, în mod legal şi întemeiat, a apreciat oportună stabilirea pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă lunară, constatând incidenţa dispoziţiilor art.76 din Codul familiei. Or, deşi apelantul a invocat existenţa unui salariu lunar stabil, materialele dosarului demonstrează că natura şi particularităţile veniturilor realizate de acesta nu oferă suficiente garanţii privind caracterul constant şi suficient al mijloacelor financiare necesare pentru asigurarea unui nivel adecvat de întreţinere a copiilor minori, ceea ce justifică aplicarea modalităţii de stabilire a pensiei într-o sumă fixă, şi nu sub forma unei cote procentuale din venit.

63. În continuarea acestui raţionament, Colegiul civil reţine că instanţa de fond a evaluat în mod corespunzător atât starea materială şi familială a părţilor, cât şi celelalte circumstanţe relevante cauzei, urmărind menţinerea unui nivel rezonabil şi adecvat de asigurare materială pentru copiii minori. În acest sens, instanţa a ţinut cont de faptul că obligaţia de întreţinere incumbă ambilor părinţi în egală măsură, însă contribuţia fiecăruia urmează a fi apreciată prin prisma posibilităţilor reale şi a necesităţilor concrete ale copiilor.

64. Prin urmare, susţinerile apelantului Onofraş Aureliu referitoare la stabilirea pensiei de întreţinere în cuantum de $^1/_3$ din venitul său lunar, calculat din salariul declarat de 8.500,00 lei, ce constituie în jur la 1.416,66 lei, lunar, pentru un copil, nu pot fi reţinute de instanţa de apel. Or, un asemenea cuantum este net inferior indicatorilor privind minimul de existenţă, stabilit pentru copii în vârsta de la 7 ani, care în anul 2025 a alcătuit 3.378,20 lei, lunar, şi care se află în permanentă creştere.

65. Respectiv, încasarea pensiei de întreţinere în modalitatea propusă de apelant ar conduce, în mod evident, la stabilirea unei contribuţii insuficiente pentru acoperirea necesităţilor reale ale celor doi copii minori, raportate la vârsta acestora, la cheltuielile curente de întreţinere, educaţie, alimentaţie, îmbrăcăminte şi dezvoltare, contravenind astfel principiului interesului superior al copilului, consacrat atât de legislaţia naţională, cât şi de normele internaţionale aplicabile în materie.

66. De altfel, având în vedere principiul potrivit căruia întreţinerea se stabileşte în funcţie atât de nevoile persoanei îndreptăţite să o primească, cât şi de posibilităţile materiale ale persoanei obligate la plată, Colegiul civil apreciază că soluţia instanţei de fond privind stabilirea pensiei de întreţinere în cuantum de 2.500,00 lei/lunar pentru fiecare copil minor: *****, născut la *****, şi *****, născut la *****, este una echitabilă şi proporţională circumstanţelor cauzei. Totodată, instanţa de apel reţine că ambii părinţi sunt obligaţi, în egală măsură, să creeze copiilor condiţii adecvate pentru creştere şi dezvoltare, iar contribuţia apelantului urmează a fi apreciată prin prisma obligaţiei sale parentale efective şi nu exclusiv prin raportare la venitul salarial declarat.

67. În accepţiunea instanţei de apel, suma stabilită de instanţa de fond corespunde în mod real necesităţilor fireşti ale minorilor şi cheltuielilor obiectiv necesare pentru întreţinerea acestora la vârsta pe care o au, ţinând cont inclusiv de necesităţile educaţionale, sociale şi de dezvoltare specifice copiilor minori. În acelaşi timp, cuantumul stabilit nu poate fi apreciat ca fiind excesiv sau disproporţionat în raport cu posibilităţile economice ale părinţilor.

68. Având în vedere aceste considerente, precum şi caracterul rezonabil şi echitabil al cuantumului stabilit de prima instanţă, Colegiul civil concluzionează că susţinerile apelantului referitoare la pretinsa aplicare eronată a prevederilor art.76 din Codul familiei sunt neîntemeiate şi nu pot determina modificarea hotărârii contestate. Or, simpla existenţă a unui raport de muncă şi declararea unui venit salarial nu constituie, prin ele însele, temei suficient pentru stabilirea pensiei de întreţinere exclusiv în cotă procentuală, în condiţiile în care o asemenea modalitate ar leza interesul superior al copiilor şi nu ar asigura în mod efectiv un nivel corespunzător de întreţinere.

69. În acelaşi sens, instanţa de apel constată că apelantul nu a făcut dovada existenţei unor circumstanţe obiective şi excepţionale care să împiedice executarea obligaţiei de întreţinere în cuantumul stabilit de instanţa de fond. Or, potrivit regulilor generale privind sarcina probei, obligaţia de a demonstra existenţa unor asemenea impedimente îi revenea apelantului, iar simpla invocare a unor pretinse dificultăţi financiare nu poate prevala asupra interesului superior al copiilor minori şi nici nu poate justifica diminuarea obligaţiei de întreţinere stabilite de instanţă.

70. Mai mult decât atât, din materialele cauzei nu rezultă că apelantul Onofraş Aureliu ar fi lipsit de capacitate de muncă sau că s-ar afla într-o situaţie obiectivă care să îi limiteze posibilitatea de a realiza venituri suplimentare. Dimpotrivă, instanţa de apel reţine că acesta este apt de muncă şi are obligaţia de a depune toate diligenţele necesare pentru

executarea corespunzătoare a obligaţiilor sale parentale, inclusiv prin identificarea şi valorificarea unor surse de venit care să permită asigurarea unui nivel adecvat de întreţinere pentru copiii săi minori.

71. De asemenea, nu poate fi reţinută susţinerea apelantului potrivit căreia acesta ar fi contribuit benevol la întreţinerea copiilor prin procurarea hainelor, produselor alimentare, achitarea necesităţilor şcolare şi a activităţilor sportive. Or, asemenea contribuţii ocazionale nu echivalează cu executarea sistematică şi corespunzătoare a obligaţiei legale de întreţinere şi nu exonerează părintele de obligaţia de a participa în mod constant şi previzibil la întreţinerea copiilor minori, în cuantumul stabilit de instanţa de judecată.

72. În acelaşi context, Colegiul civil apreciază ca irelevant argumentul apelantului referitor la existenţa unei pretinse înţelegeri verbale între părţi privind modalitatea de întreţinere a copiilor după desfacerea căsătoriei. Or, în lipsa unui acord formalizat în condiţiile legii şi în situaţia existenţei unui litigiu dedus judecăţii, instanţa este obligată să stabilească obligaţia de întreţinere exclusiv prin raportare la interesul superior al copiilor şi la circumstanţele reale ale cauzei.

73. În aceste condiţii, Colegiul civil conchide că argumentele invocate de apelant nu sunt de natură să răstoarne concluziile instanţei de fond, acestea fiind corect fundamentate atât în fapt, cât şi în drept, iar soluţia adoptată asigură un just echilibru între nevoile copiilor minori şi posibilităţile materiale ale părinţilor.

74. Prin urmare, instanţa constată că suma propusă de apelant cu titlu de pensie de întreţinere nu poate fi acceptată, întrucât nu garantează copiilor minori un nivel de trai adecvat şi nu acoperă necesităţile minime rezonabile legate de creşterea, îngrijirea şi educarea acesteia.

75. Cu referire la cheltuielile judiciare, Colegiul civil reţine că, potrivit art.82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei

76. Conform art.96 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

77. Totodată, alin.(1^1) al aceluiaşi articol prevede că aceste cheltuieli se compensează în mod expres dacă partea câştigătoare a fost reprezentată în judecată de un avocat, ceea ce este cazul reclamantei/intimatei Onofraş Galina, reprezentată de avocatul Diana Munteanu.

78. Colegiul civil reţine că, potrivit pct.pct.15-17 din Recomandarea privind cuantumul onorariilor avocaţilor şi compensarea de către instanţele de judecată a cheltuielilor de asistenţă juridică, aprobată prin decizia Consiliului Uniunii Avocaţilor din RM nr.2 din 30 martie 2012, pornind de la practica CtEDO, cheltuielile de asistenţă juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

79. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a) dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţii de plată prin virament sau bonurile de plată); b) copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; c) lista detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

80. Pentru determinarea cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ţine cont de: complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă; aportul avocatului la soluţionarea cauzei; timpul şi munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa (cunoştinţe tehnice speciale, cunoaşterea profundă a unor reglementări de profil, cunoaşterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienţi specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obţinut; restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; natura şi durata relaţiei dintre avocat şi client; experienţa, reputaţia şi abilitatea avocatului; justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză; alţi factori, la discreţia instanţei.

81. Raportând aceste principii la circumstanţele speţei, Colegiul civil constată că, în legătură cu examinarea prezentei cauze civile, reclamanta/intimata Onofraş Galina a fost asistată de avocatul Munteanu Diana în baza mandatului avocatului nr.2273384 din 10 februarie 2025 (f.d.3).

82. Totodată, din bonul de plată seria GL nr.606761 din 10 februarie 2025 rezultă că reclamanta/intimata Onofraş Galina a suportat efectiv cheltuieli pentru asistenţă juridică în cuantum de 4.000,00 lei (f.d.27).

83. Prin urmare, analizând actele anexate la materialele cauzei şi raportându-le la criteriile de necesitate, realitate şi rezonabilitate dezvoltate în jurisprudenţă şi în Recomandarea privind cuantumul onorariilor avocaţilor, Colegiul civil reţine că suma dispusă spre încasare de către instanţa de fond cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică este justificată şi proporţională. Or, cuantumul stabilit corespunde aportului avocatului la soluţionarea cauzei, timpului şi muncii efectiv depuse, inclusiv pentru întocmirea actelor procesuale şi participarea în şedinţele de judecată desfăşurate în instanţa de fond, astfel încât aceste cheltuieli au un caracter real, necesar şi rezonabil.

84. În acelaşi context, Colegiul civil reţine că instanţa de fond în mod corect a dispus încasarea din contul pârâtului/apelantului Onofraş Aureliu în beneficiul reclamantei/intimatei Onofraş Galina a taxei de timbru în sumă de 200,00 lei, achitată potrivit ordinului de plată nr.00617320910982 din 10 februarie 2025 (f.d.2).

85. Totodată, împrejurarea că acţiunea a fost admisă doar parţial nu constituie, prin ea însăşi, un temei pentru respingerea cererii privind compensarea cheltuielilor de judecată. Dimpotrivă, Colegiul civil constată că instanţa de fond a efectuat o aplicare corectă a prevederilor art.94 din Codul de procedură civilă, acordând cheltuielile de judecată în raport cu soluţia pronunţată şi cu volumul pretenţiilor admise.

86. În ceea ce priveşte cheltuielile de asistenţă juridică solicitate pentru examinarea cauzei în instanţa de apel, Colegiul civil reţine că reprezentantul reclamantei/intimatei Onofraş Galina a solicitat încasarea de la Onofraş Aureliu a sumei de 3.000,00 lei cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică (f.d.82).

87. Examinând această solicitare prin prisma volumului de muncă efectiv prestat în instanţa de apel şi raportând activităţile realizate de avocatul Munteanu Diana la complexitatea procedurii desfăşurate în această etapă procesuală, Colegiul civil apreciază ca fiind rezonabilă compensarea cheltuielilor de asistenţă juridică în sumă de 1.000,00 lei. Or, din materialele cauzei rezultă că activitatea avocatului în instanţa de apel a constat, în esenţă, în participarea la o singură şedinţă de judecată, motiv pentru care suma solicitată în

cuantum de 3.000,00 lei apare ca fiind excesivă în raport cu volumul efectiv al prestaţiei juridice realizate.

88. În concluzie, având în vedere totalitatea circumstanţelor stabilite, argumentele expuse şi normele de drept aplicabile, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord consideră că cererea de apel declarată de apelantul Onofraș Aureliu, în persoana reprezentantului, avocat Victoria Burduja, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, cu menţinerea hotărârii contestate.

89. În conformitate cu art.385 lit.a) CPC, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord, -

d e c i d e :

Se respinge apelul declarat de Onofraș Aureliu, în persoana reprezentantului, avocat Victoria Burduja.

Se menţine hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Central din 28 mai 2025, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Onofraș Galina către Onofraș Aureliu privind încasarea pensiei de întreţinere a copiilor minori şi compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Onofraș Aureliu în beneficiul Galinei Onofraș cheltuielile de asistenţă juridică suportate în instanţa de apel în suma de 1.000,00 (una mie, 00) lei.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei Stanislav Grosu

Judecătorii Alina Ţihonschi

Mariana Sajin